

'Pɔlv'a ''yizabɔgv ɔ po'a TESALONIKIKOMU -jeyi

Wludie po'a nyɔ ''bɔgv -nɛɛ'ɛ -naagi 'li.

Tesalonikikomu 'ma-a Zezii'a nyɔ, 'innɔ ɔ -dalbhoyi 'Pɔlv po'o ''bɔgv -nɛɛ -jeyi. ɔ 'nu-o -kaa, -ekedɔmaa, 'wa ''dɪzɪɪ-ɪ 'wlv'a 'le ɔ gbo, 'ya kuna nyɔ po ɔ'o. 'Innɛ 'bhle'e 'nyɪ'a dɪ ɔ-ɔ po 'ɔ 'kpa 'yi 'le ɔn 'ke 'kpa 'yi ku ''kɔmɔ. ɔ na ɔ 'bɔ-ɔ ti ɔ 'ke 'le ɔ gbo le mu. ɔ -see -bhla -kaa nu ke'a dɪ, lɪ -lru ɔn dede 'nɔ ti a, ɔ-ɔ ''du 'ɪ wlvu ''kpi. Lɛ -lue ɔn dede 'nɔ ti a, 'innɛ 'mo-o, Zezii'a leyɪɛ -ke ɔ nyɔ-ɔ 'mɛ'ɛ ɛ, 'wa glusɔdɪ.

'Yewlu

I 'Inmɔ 'Pɔlv-e *Silvɛɛ -ke Timotee, a-bɔ Tesalonikikomu 'ma-a Zezii'a -glɪgbawɔnyɪ'a nyɔ, -a-bɔ 'ye'e amɔ! 'Bho 'ɛ lemɔ, 'ɪn-ɪ 'po-o amɔ wlvu -jeyi. A-bɔ 'ma-a -a'ba -tɪta -Lagɔ -ke -a'ba -Kɔyi *Zezii *Kliisɪ'a nyɔ, -Lagɔ'ɔ ''nitiwɔnnakɔta -nɪ amɔ ''kpi 'le ɔ 'ke amɔ -pɔlv'a bhlubhlua ''nyɪ!

*Zezii'a nyɔ-ɔ -nɪ'a Tesalonikɪ, -ka ɔn de ɔ ''gwli 'le -ka 'wa kpli -ke 'ɔ nɪ gvɔg'ɔ, 'kla-a 'ka-a

II A 'ye li-ɔ, -bho -a -ka *-Lagɔ wɔn gbo-o po, -a popo-o a'ba 'wee'a dɪ 'gwlvɪti ''kɔmɔ 'le -a po ɔ 'sɛɛ a'ba dɪ.

III A -gblee, -ka a ''du'a -a'ba -Kɔyi *Zezii *Kliisɪ'a ''gwlvɪɛ'ɛ dɪ 'le a-a nu'a lbhv, 'le a-a sɪa'a tenyɪ ɔ dɪkmɛɛ'ɛ dɪ a, 'le a-a de 'nɔ -pɔlv

"yi'a dɪ, a-a ku'o 'kpa 'yi, 'ya 'wee -a -see ɪ 'mate 'bho -a'ba -tɪta -Lago'ɔ 'yigbeyi.

IV 'Lotu'a "nynuu-a, -ka -Lago -kma'a a'ba dɪ 'le ɔ 'ye'a 'bho amɔ -za 'le a 'ke 'ɔ nyɔ "du, -abu yibo'o-o 'na.

V A 'ye li-ɔ, 'le *-Lago'ɔ Lisaazuzu'a wɔnkɛ 'mɔ -a -ya'a amɔ Zezii'a "dɪzɪɣɪ. -A yibo'o-o "dɪ 'mɪnɪ 'mo-o -ziadɪ. ɪ -se wɪlufɔfɔ -ko. -A -nɪ'a 'le a'ba "klumɔ, kpli -yɪ -a -tɔ'ɔ, -ka ɪ 'ka amɔ -zɪɣɪ -bodɪ nɔ 'le a 'ke 'pɔn 'bho -Lago'ɔ 'yigbeyi, a yibo'o-o 'na.

VI A-bee -mɪnɔ a, -a nɔ'a -kaa a, a -za'a-a -abu -ke -a'ba -Kɔyi Zezii Kliisɪ'a kpli "'sɛɪ. A 'wɔɔn'ɔ Zezii'a "dɪzɪɣɪ, 'le, 'bubɔa -Lago'ɔ Lisaazuzu po'a amɔ 'mɔ, 'ɛ dɪ, stasɪaa'a lɪ'a -dadudu -ke 'mɔ a -zi -nɪ'a ɪ-bɪ wɪlɪ 'mɪnɪ'a dɪ, a 'bhɛɛ 'nɪ wɔnyɪ.

VII 'Ka-a a'ba kpli -nɪ'a dɪ a, 'bho a'ba "kpi a, Masedɔanɪbhɪkpa -ke "kpi a -nɪ'a-e, Akay-ibhɪkpa "kpi'a Zezii'a "gwɪlɪdemɔ 'wee 'bhɛɛ'o ɔn 'ke amɔ "yikpi -za 'le ɔn 'ke a'ba ka nɔ.

VIII A -gblee, -a'ba -Kɔyi Zezii Kliisɪ'a "dɪzɪɣɪ-ɪ 'wɪɔ'a 'le -Lago gbo, -ɪ 'kpa'a 'bho a "bhɪ glu, a -see ɪ 'plɔ -kɔn. A'ba -Lago'ɔ "gwɪlɪde'ɛ "dɪ -wa'a-a 'bhɪkɪ -lɪɪ'a -dadudu "kpi ti. ɛ -se Masedɔanɪ -ke Akayibhɪkpa "kpi'a "sɛ -ko. 'ɛ dɪ a, -abu se 'tɔ 'bhɛɛ -a 'ke a'ba "dɪ -za -lreeka.

IX A 'ye li-ɔ, -a yi'a 'bho a'ba gwɪɔ 'mɔ, -ka a kɔn'a -amɔ -gli, 'le a 'ye'a a'ba kɔkui'a bɔbɔdɪ 'bhɔ ɔ, 'le a 'ye'a Tinɪlagɔzɛɛ gbo "bhɪti 'le ɔ 'ye'a amɔ -kɔ, 'le a-a bɔbɔ 'nɔ ɔ, nyɔ 'mɔ-ɔ zɪ ɪ 'mɔ-ɛ.

X Lɪ ɔn-ɔ za'a 'mɔ -lɛɛ, 'ɪnnɪ 'mo-o, 'ɔ "yu-u 'ye'a 'le yaku 'li 'wɪɔ mɔ, -ɔ 'ka 'nɔɔ 'kmɔ 'mɔ le

yi, 'o leyinoo 'mne, 'unne a-a fuo'o won 'le 'bubua 'mu. Obu 'mno, 'unno 'mo-o Zezii. -Lago -zo 'o-o glu 'le 'memu'a 'klumu 'le o 'ye ti-ni -lree. Zezii 'mno, -Lago'o 'cekuta 'ye'a -yi mu, 'unno -ze 'e -amu 'kpi.

II

'Polu'a 'yinyialbhu o nu'a 'le Tesaloniki

I Bho 'e lemu a, 'lotu'a "nyuu-a, a'ba "bhi yibo'o-o e -se bhuhuyiti -a yi 'bho a "bhli -zotizo -ko.

II *Zezii'a "dizigi-ti 'wlu'a 'le -Lago gbo -a -ya'a amu'a di, -ka nyu "jree'a -amu 'le un 'ye'a -amu nyanu 'mu kla 'gagwloka 'bho Filiipugwlo 'mu, a yibo'o-o 'na. I -ni'a -kaa 'mu a, -Lago "nyu-e -amu 'kpi, 'le, -a'ba 'munyemu 'mnu'a -dadudu-u 'kaa'a -amu 'mu, -a 'ye u 'mu ce; 'le, Zezii'a "dizigi-ti 'wlu'a o-bo -Lago gbo, -a 'ye i amu -bodi 'mu-za.

III A -gblee, e -se bhebhe -a 'la nyu 'bho -Lago'o "yisreejolu "yi -ko. 'Le -polu'a "yisreee 'mu -a nu ni'e 'e lbhutu.

IV A 'ye li-o, -Lago'o "bhuo 'cre-e -amu 'muti, 'le o 'ye -amu "kpi-gwe 'o lbhu -nee'e damu, 'le o 'ye -amu 'o "yu'a "dizigi'a nyubodumozalbu "nyu 'le -a nu e'o. E -se nyunyua 'tundu -a za 'mu -ko. -Lago'o -ne -abu-u za'a 'mu. Obu, le-e -ni'a 'le nyo'o -polu 'kpi, 'unno 'ye 'e li.

V 'Ka-a i -ni'e 'mu'a di a, a'ba "bhi yibo'o, di -a -za'a 'mu, i se -miesre gbo'bhle. 'Le e -se a 'ke -amu le "nyu'a kamu -a -zi i 'mu -ko. Li 'un-ti 'cni'a -laa, -ka i "du'a -ziadi, -Lago yibo ni-o'o.

VI 'Le 'bhalrεεke a, -bho a-bee -mnυυ popo 'gwlυti 'le, a 'ke -a'ba 'dι -za, 'unnε -a 'bɔ'ɔ ti'a? -Ale nyυ -lrυυ'a -nε? -Gba! -A -see ε ti'bɔ. Leeε -a 'ke nyυ'a 'nynυkpipoe -ny?

VII I -nι'a -kaa 'mυ a, *Zezii *Kliisι'a -dalbhomu -a 'du'a dι a, -a 'bhεε 'ko'o -a 'ke amυ -klagbakpli 'lrulinυ 'le -abυ -see 'ε lεtu nυ. -Da -a -nι'a 'bho a 'bhli, -ka 'lotυ 'bhle'a 'wa 'limυzayreetι, 'ka-a -a 'yɔɔ -nι'e amυ kwa.

VIII A -gblee, lε -ke dι -a -kma'a a'ba dι tenyι, 'unnε 'mo-o, Zezii'a 'dιzιγι-ι 'wlv'a 'le -Lago gbo, -a -zι 'ι-ι amυ -bodι 'mυ: ε -se 'ε 'sε'ε dι -ko 'nι, a'ba 'tυ -nι'e-e -amυ 'mυ tenyι'a dι -abυ san'a 'yi -a 'ke -a'ba tinε 'yiti'tayi 'le -a 'ke 'bho a'ba 'bυ 'mυ 'mε -nι!

IX 'Bho 'ε lemυ a, 'lotυ'a 'nynuu-a, -abυ yibo'o-o, 'yikmulbhυ -a nυ'a 'bho a 'bhli, a -see 'ε dι 'mate. 'Le zɔ 'mυ -a 'nυ-o lbhυ 'le glu-u gwε'ε -amυ 'le -a -kaa amυ -tanie bhυ 'mυ 'du 'le li -lru 'mυ'a dι, 'le, Zezii'a 'dιzιγι-ι 'wlv'a 'le -Lago gbo, -a 'ye ι gbo'dudu, -a 'ye ι amυ -bodι 'mυ-za.

X Lε -a nυ'a 'bho, a'ba 'bhi yibo nε-o'o 'le -Lago yibo nε'o -lrεε. A-bυ 'ma-a Zezii'a 'gwlidemυ, kpli -a -nι'a ti 'bho a'ba 'yigbeyi, ι -nmɔ'ɔ-ɔ 'yrili. Lε-ε 'ka 'le 'ya 'klumυ 'yrili-nyni, ε se -nι. 'ε dι, nyɔ -see 'bho -a'ba da 'du.

XI 'Le a'ba 'wee -bodι, -ka -a nυ'a amυ -zιγι 'lruli, a yibo'o-o 'na. ε kɔɔ'ɔ-ɔ -ka 'yreetι'a -tita 'bhle'a ka 'ɔ 'yreetι.

XII -A 'po-o amυ 'kpa 'yi, 'le, -Lago 'la'a amυ, a 'ye'a 'le 'ɔ -kɔmυ'a 'klumυ 'kpa 'le a -ke ɔ 'ke 'ɔ nyυ'a -kɔkɔ'ɔ 'nynι'a 'yibhεεε 'li -ple, a'ba -nanabhυ 'ke ɔ 'tυ nυ.

XIII -A 'po-o a'ba dɪ -Lago 'sɛɛ -wɛɛwɛɛ, Zezii'a "dɪzɪɪ-ɪ 'wɔb'a 'le -Lago gbo -a -za'a amɔ -bodɪ 'mɔ, a 'wɪn 'ɪ 'bɔ ɔ, a 'wɔɔn nɪ-o'o. 'ɛ dɪ a de'e "gwɪli "dɪzɪɪ 'mɪnɪ 'wɔb-o -Lago gbo -ziaka 'le a -see ɛ nyunyu'a wɪlɪ "yi-zrɛ -nɪ. 'ɛ wɔnkue -ke ɛ -na'a a, ɛ-ɛ 'nɔ-o a-bɔ Zezii'a "gwɪlɪdemɔ lbhɔ 'mɔ.

XIV A -gblee, 'lotɔ'a "nynuu-a, a-bɔ -nɪ'a Tesalonikɪ, Zezii Kliist'a -glɪgbawɔnyɪ'a nyɔ -Lago -kɔ'ɔ -v -nɪ'a Zidee, lɛ-ɛ zi 'v -bodɪ, 'ɪnnɛ zi'e amɔ -bodɪ -lrɛɛ. 'Wa *-Bozuifɔ-v 'klɔ -v nyanɪ 'mɔ. -Ka -lue 'mɪnɔ, 'ka-a a'ba "bhi'a -gwɔkɔmɔ nɔ'o amɔ -lrɛɛ.

XV U-bɔ 'Zuifɔ 'mɪnɔ'a tɔɔɔ 'lbha-a -Lago'ɔ wɪlɪ'a 'mɔtizamɔ -benyɪ ɔn 'ye 'mɛ, 'le -lrɔɔ 'ye -a'ba -Kɔyɪ Zezii 'lbha ɔ 'ye 'mɛ -lrɛɛ, 'le -abɔ-a'a -nɔɔ "yi'a 'Zuifɔtɔɔɔ 'ye -amɔ nyanɪ 'mɔ kla. Lɪ ɔn-v nɔ'a 'bho, 'ya -lue komu'a nɔ -Lago 'tɔ. ɔn-v 'mɔ-o nyɔ 'wee'a jɛkamɔ.

XVI A 'ye li-ɔ, ɔn-v kɪka-a -amɔ "yiti, 'le, nyɔ-v -se'a-a 'Zuifɔ, -a -kɔɔ v Zezii'a "dɪzɪɪ -bodɪ 'mɔ-za 'le ɔn 'ke 'pɔn 'bho -Lago'ɔ "yigbeyɪ, 'le ɔn se ɛ wɔnyɪ'bhɛɛ. 'Traamɔ 'tɔ ɔ, "nyinyɪnɪdɪ ɔn nɔ'a 'bho -Lago'ɔ "yigbeyɪ, ɪ 'pɪple 'nɔ-v "kpi. 'Le, -Lago'ɔ 'ɛɛ ɔ -pɔ 'nɔ kwa, ɔn -see 'ɛ 'zɔ sɔkɔ yi.

'Pɔɔɔ'a -pɔɔɔ 'wɪlɪ-a Tesalonikikomu "yi ti ɔ 'ke v 'ye

XVII A -gblee, 'lotɔ'a "nynuu-a, -a tɪtɛ'ɛ-ɛ gbo mɔ'o -nɔɔtoope ti: 'an -pɔɔɔ 'wɪlɪ-a 'le a gbo ti. 'ɛ dɪ a'ba 'tɔ 'lbha'a -amɔ tenyɪ 'le -a 'bɔ'ɔ ti -a 'ke 'le le yi -a -ke a 'ke 'yɪye.

XVIII 'Mna-a'a "bhɔo 'ke 'le a gbo yi, 'ɪn 'bhle-e 'ɛ dɪ wɔnyɪ. 'ɪn 'dɪn-e 'le a gbo'a yiyia ti kpɛ'ɛ

-dadudu 'le 'nyinyinidi'a tiyayi *Sataan'a 'won 'inmu -bodu.

XIX 'Le ε 'mu a, 'lotu'a 'nynuu-a, -a 'bo-ɔ ti -a 'ke amu 'yidede, -ekedımaa, a-bee 'mo-o -a'ba 'gwlu'a 'yikumu 'le a 'ke 'le -Lagoɔ wlu 'li bhi glu po -ka -zegεka, 'le, 'bho 'ε 'kpi a, a'ba dı 'bubua-a 'lbha'a -amu. 'Le, 'bho 'ε 'kpi -lrεε, lbhu -a nu'a 'le a -ke Zezii 'ye'a -na -ka -zegεka, ε -nmɔ'ɔ-ɔ 'yrili'a dı, -a 'ye 'nyu 'wlu mu a'ba dı. ε -se 'sesinyu'a 'sε'ε dı -ko. A'ba 'bhi'a dı mo'o -lrεε. Zo -ke ti, -a'ba -Koyi *Zezii *Kliisu-tı 'ye'a 'noɔ 'kmu 'mu le -yi mu 'bho 'ɔ 'yigbeyi, 'bho-o 'ε letu 'ke -nu-ε -nı 'le -gastı 'ke -amu li-sɔ a'ba dı.

XX -Ziadı mo'o, a'ba dı -gastı -sɔ'ɔ -amu li 'le 'bubua-a 'lbha'a -amu.

III

I A -gblee, -a -gwle'a 'mu, wlu -see'a 'le a gbo 'wlu ke, -a -see 'ε 'bu'won ɔ, -a'ba -polu -see bhlu. 'ε dı -a lbho'o 'le a gbo Timotee 'le -a'ba 'sε 'ye -bhla 'le Atεenıgwlo 'mu -sie.

II Timotee -a lbho'a 'le a gbo a, ɔ-ɔ 'mo-o -a'ba Zezii'a -jeyi'a 'lotu'a 'yu, -a -ke ɔ-ɔ bhete-e gbo 'le -a -ke ɔ-ɔ nu'o -Lagolbhu -lue, 'le -a za'a Zezii Kliisu'a 'dızıgtı 'mu. -A 'lbho -ɔ 'le amu gbo 'le ɔ 'ke amu 'kpa 'yi po 'le a'ba 'gwlideε 'ke 'muku 'le Zezii Kliisu 'mu.

III -Bho ε -nı -kaa 'mu a, 'lemnı, sıastaalı -ke 'li -a -nı'a a'ba 'bhi-i 'ye'a li, a se 'bhεε a 'ke 'ya dı 'du 'le a 'ke Zezii'a -jeyi'a -nabhu 'yızızıa. -A-bu 'ma-a Zezii'a nyu, 'ya -kaabolı 'ke -amu 'kpi bhla mo'o. A'ba 'bhi 'wın -ı 'bo, a yibo nı-o'o see.

IV 'Inni 'bhle'e 'nynu'a dɪ a, -da -a -nɪ'a 'le a'ba "klumu see, -a'ba nyɔ -see amu 'ya le'ε -lue komu "yrili"zize. 'Le, -ka 'kle yiyi'a amu "kpi, a'ba "bhi yibo'o 'na.

V 'Ka-a ɪ -nɪ'e 'mu'a dɪ a, 'ɪn se 'bhεε a 'ke stanamu -nɪ 'le 'ɪn 'ke amu "yrili-za'a dɪ, 'ɪn lbho'o Timotee 'le a gbo 'le 'ɪn 'ke 'le 'muti'wɔn; -ka a de'a Zezii "gwli -tanyɪ, -bho ε -see -denɪ 'mu -sɔ, Sataan -kaa amu ti'dɪn 'le ɔ -kaa amu tibhla'a -sɪanyɪ 'lbha'a 'ɪnmɔ, 'le lbhu -a nu'a 'le a'ba "klumu -kaa bhuhule "du.

VI 'Traamu 'tɔ -a mu'a 'le -gbu mu -vɪa! Timotee 'wlu'o 'le a gbo, ɔ -ke a'ba "yrilinmɔdɪ 'ye le yi. ɔ na: A 'de-e Zezii "gwli "kɔmu 'le a kɪkma'a dɪ -lɾεε. 'Bho 'ε lemu ɔ na a'ba -pɔlv 'wla-a 'nɔɔ -a gbo ti 'le a 'bɔ'ɔ ti a 'ke -amu "yri 'mu 'ye, 'ka-a ε -nɪ'e 'le -a'ba -pɔlv gbo -lɾεε.

VII A -gblee, 'lotv'a "nyuu-a, -a -nɪ'e-e 'le 'kle 'li, -da Timotee yi'a le, ɔ 'tmu'a -amu a'ba "kpidɪ, -a 'wɪn ɪ 'bɔ ɔ, -ka a kuku'a 'mɔti 'bho Zezii'a -jeyi, ɪ 'pɔ-o -amu 'kpa "yi.

VIII A 'ye li-ɔ, a -ke -a'ba -Kɔyi Zezii Kliisi "sisri'e-e 'yi -ka -zegεka: 'ε dɪ -abu li'e 'bubua a'ba dɪ.

IX 'Bubua a 'lbhaa'a -amu "yi tenyɪ, ε 'bhε-ε "yi. -Ka -a 'ka -Lagɔ 'sεε pɔ, -a se 'na yibo!

X 'Bho 'ε lemu a, -a 'pɔ ɔ *wɔn gbo -wlεεwlεε 'le ɔ 'ke 'le a gbo'a -jɔlv kati 'le -a 'ke amu "yidede, lɪ a se'a -bhla 'bho Zezii'a -jeyi yibo 'le -a 'ke ɪ amu -tɔ.

XI -A'ba -tɪta -Lagɔ'ɔ "bhuo -ke -a'ba -Kɔyi Zezii Kliisi -kpa -amu 'le -a 'ke amu "yidedenamɔ yi.

XII -A'ba -Kɔyi Zezii nu ε 'le dɪkɪkmεε-ε -nɪ'a

amu 'mu 'ke 'yi'bhε 'le ε 'ke amu 'kpi 'puple 'le a 'ke ε nyu 'wee -bodi nu. 'Kla 'mno, 'ka-a -abu nu'o a'ba dī -lreε.

^{XIII} -Ka -lue 'mno, 'ka-a 'kpa 'ke amu 'yi -ni, 'le, -noo -ke ti -a'ba -Koyi Zezii -ke 'o 'yiglenyυ-υ 'ye'a le -yi mu, a 'ke 'yisreεmu "du 'bho -a'ba -tita -Lago'ο 'yigbeyi, 'le o 'ke a'ba nyο"ο nyο -ko "fia 'wee.

IV

-Lago'ο 'tvnukpli

^I 'Bho 'ε lemυ a, 'lotυ'a "nynuu-a, kpli a 'ka 'mu-na -ni 'le ι 'ka -Lago 'tu nu, -a -to 'ni amυ-ε -zotιzο. -A'ba -tototι 'mni, -a 'de-e 'gwli a -de 'ni-ι 'mu ti -ziaka. 'Traamu 'to o, -a'ba -Koyi *Zezii'a 'nyni 'mu -a ce'ε amυ 'gbε kwa 'mu, ι-bι kplizιgυ a-a nu'a, a 'ke ι 'lru-mu 'le ι 'ke "kpi'kpa.

^{II} Kpli a 'ka 'mu-na -ni -a -to'ο amυ, a yibo ni-o'o. Ibi 'mni, 'inni -a'ba -Koyi Zezii nu'o nyu nu.

^{III} A -gblee, -Lago 'bo-o ti a 'ke 'yisreεmu "du 'bho 'o 'yigbeyi 'le o 'ke a'ba nyο"ο nyο -ko "fia 'wee. 'ε dī a'ba 'la "bhi "bhlece -le!

^{IV} 'In-ι 'tmυυ'o amυ-ε, -bho a'ba nyο"ο nyο 'ke 'nyno kpa a, o -kpa nu 'le dīlikpυen 'mu 'le o 'ke υ 'yi-kpυn nyu -kaa 'bho a'ba da "du 'le ε 'ke -Lago 'tu nu.a ƆFa4 4 Nyο 'bhεε'o o 'ke -kaa 'le -lreε: 'In-ι 'tmυυ'o amυ-ε, a'ba nyο"ο nyο 'bhεε 'o "bhuo wōnyi 'le o 'ke dī likpυn 'le o 'ke 'bho 'o "bhuo'a ku 'bho "du nyu -kaa 'bho 'o da "du 'le ε 'ke -Lago 'tu nu.

^V A'ba "tayi a'ba "bhi "yiti a'ba 'wlaa "wūte wōnti -le! Nyu-υ se'a -Lago yibo a, υn-υ 'nu-o -kaa a, a-bee -mnyυ se ε nuka -ni.

VI Nyɔ'ɔ nu 'ɔ -bonyunyɔ 'nyinyɔniɔ 'lruli -le 'le 'nyɔkpa'ɔ'a bo 'li! A'ba -ke a -bonyunyɔ'ɔ 'nyɔ'ɔ 'du 'bha -le! -A 'wɔ -ɪ amɔ 'yiti see, -a'ba -Kɔyi Zezii -see 'nyinyɔniɔ ti'bo. Nyɔ'ɔ nu 'ɔ a, ɔ-ɔ 'yɔ -ɔ 'kleyeeɛ 'kpi.

VII A -gblee, -Lagɔ -see -amɔ 'la 'ɔ 'yreeti'a kamɔ 'le -a 'ke 'wɔ. ɔ 'la'a -amɔ-ɛ 'le -a 'ke 'yisɛɛmɔ 'du 'bho 'ɔ 'yigbeyi 'le ɔ 'ke -a'ba nyɔ'o nyɔ -kɔ 'fia 'wee.

VIII 'Ka-a ɪ -ni'e 'mɔ'a dɪ, nyɔ -yɔ -see'a wlu -nu -lokuipo, ɛ -se nyunyɔ'a wlu ɔ -see 'bho 'du -ko. -Lagɔ po'a -ɪnmɔ *'ɔ Lisaazuzu 'mɔ, 'ɪnɔ -ɪn 'kɔkɔ'a li.

IX A 'ye li-ɔ, 'lotɔ'a 'nyɔnu-a, 'bho dɪkɪkɛɛ'ɛ 'kpi a, 'ɪn se le 'bhle 'ɪn 'ke amɔ -bodɪ 'mɔ-za -lɛɛ, -ɛkedɪmaa, -Lagɔ -mnɔ'ɔ 'bhɔo-o -tɔ'ɔ amɔ 'ɛ -jɔɔ.

X Zezii'a nyɔ -ke a -plɛ'ɛ 'bho Masedɔnɪbhɔkpa 'kpi, a -kma'a-a 'wa dɪ 'fia 'wee -ziaka. 'Bho 'ɛ lemɔ a, -a 'po-o amɔ 'kpa 'yi: A kuku 'mɔti a'ba dɪkɪkɛɛ 'ke 'kpi'kpa.

XI-XII 'Kla 'mnɔ, 'ka-a -a -zɪ 'ɪ amɔ -bodɪ 'mɔ see, a po a'ba 'bhi -zuzu 'mɔ 'le a -kaa nyɔ zɛ 'mɔ ti'bo! A'ba -bonyunyɔ'a dɪ-ɪ se'a amɔ 'yi'tuu, a'ba zi 'ya dɪ -le! A'ba 'bhi nu lbhɔ, a'ba 'pɛɛ a'ba -bonyunyɔ 'mɔ, 'wa 'nyɔ amɔ lilia -le! A -gblee, -bho a -ka -kaa-a nu a, nyɔ-ɔ -se'a-a Zezii'a nyɔ, ɔn-ɔ 'du'o 'bho amɔ-ɛ.

*-A'ba -Kɔyi *Zezii'a leyinɔ*

XIII 'Bho 'ɛ lemɔ a, 'lotɔ'a 'nyɔnu-a, -a 'bo-ɔ ti, *Zezii'a nyɔ-ɔ 'mɛ'ɛ ɛ, a 'ke 'wa 'kpidɪ yibo, 'le, nyɔ-ɔ se'a Zezii yibo 'le -ɔ -see 'ɔ 'gwɔɔ 'yi -ku,

-bho 'wa nyɔ 'mɛ, kpɔi ɔn-ɔ nu'a a, a -kaa -kaa nu.

^{XIV} -A 'de-e "gwɔli 'wee Zezii 'mɛ-ɛ'o 'le ɔ 'ye glu -so 'le ɔ 'ye ti-nɔ -lrɛɛ; -ka -lue 'mnɔ'ɔ dɔ a, nyɔ-ɔ de ɔ "gwɔli, -ɔ 'mɛ'ɛ ɛ, a de "gwɔli -Lagɔ-ɔ 'ye -ɔ Zezii 'gbaa -mu 'le ɔn 'ke ti-nɔ -lrɛɛ!

^{XV} A -gblee, zɔ -ke ti -a'ba -Kɔyi Zezii-i 'ye'a 'nɔɔ 'kmu 'mu le -yi mu a, -a-bɔ -yɔ -see'a 'mɛ 'bho 'ɛ -nɔɔ 'yi a, ɛ -se -a-bɔ 'ke 'mɛmu'a nya -kɔ -ko. Dɔ -ke dɔ -a wa'a -laa amɔ 'yiti, 'ɔnnɔ -a'ba -Kɔyi Zezii -tɔ'ɔ -amɔ.

^{XVI} -Bho 'ɛ zɔtu nyɔni a, -bho -Lagɔ 'la ɔ gbo'a -dalbhomu, nyɔ-ɔ -nɔ'a ti-i 'ye -ɔ 'bɔ'wɔn -mu, 'wa -kɔgba-a "sri 'ɔ 'yi-i 'ye-e wlu yayi -po -mu vevlele! 'le ɔn 'ke -Lagɔ'ɔ lɛglɔ bhla, 'le -a'ba -Kɔyi Zezii *Kliisi'a "bhuo 'ke 'le yaku 'li 'wɔ. Nyɔ-ɔ de ɔ "gwɔli -ɔ 'mɛ'ɛ ɛ, 'le ɔn 'ke glusomu'a nyamna "du.

^{XVII} -A-bɔ -nɔ'a ti-e nyɔ-ɔ 'mɛ'ɛ-e 'le -Lagɔ 'ke -amɔ gbobhete 'le yaku'a -druku 'li. "Lemnu -a'ba 'wee-e 'mu-o -a'ba -Kɔyi Zezii -jeyi 'le -a -ke ɔ 'ke 'yɔye 'le yakutrɔbo. "Lemnu 'tɔ ɔ, -da ɔ -nɔ'a a, 'bho-o -a'ba 'wee -ke ɔ-ɔ 'ye -nɔ mu "kɔmu.

^{XVIII} 'ɔnnɔ 'bhle'e 'nyɔni'a dɔ a, 'lotu'a "nyɔnu-a, a kpɔkpa wlu 'muti 'le a 'ke 'kpa 'yipopo!

V

^I A -gblee, 'lotu'a "nyɔnu-a, ɔ-bɔ dɔ 'mnɔ, -nɔɔ -ke ti ɔ-ɔ 'ye'a -zi mu, 'bho 'ɛ damɔ, 'ɔn se lɛ 'bhle 'ɔn 'ke amɔ -bodɔ 'mu-za -lrɛɛ,

^{II} -ɛkedɔmaa, a'ba "bhi yibo nɔ-o'o "gu! -Ka, -bho nyɔ -see'a "yiyi "gwɔlide 'le ɔ-ɔ 'daa 'nɔ 'zɔ

"matu a, -ka -lue 'mno, 'ka-a -a'ba -Koyi Zezii'a leyinoo-o 'ye nyu ti'gete mu -lrɛɛ.

III A 'ye li-o, nyu-u -se'a-a 'o nyu, -da un-u 'ye'a na, 'bhukpa -de'e ti, nymo'o 'si u 'gwlu, -nu mu a, 'bho 'mno 'bho-o 'kleyee-ε 'ye u ti'gete -ni mu -gblukutu! 'Wa -lue 'tun -see 'ε wɔn 'mu -ce yi. -Ka -nigblaanyno'o 'gwluice-ε -ni'a a, 'ka-a ε-ε 'ye -ni mu.

IV A-bu -yuu a, 'lotu'a "nyuu-a, nyu-u -se'a-a 'o nyu, a -se u -ko. O -see amu 'zo'daa yi 'yriyi'a ka.

V A -gblee, a "du-o 'o nyu "fta 'wee.

VI 'Ka-a ε -ni'e 'mu'a di a, -a san 'yi, -a 'ke yra de 'le -a 'ke o wɔn-fuo, -a kpun di li! -Ka nyu-u -se'a-a 'o nyu, 'wa de'a yra, -a'ba nu -kaa -le!

VII A -gblee, nyu-u 'mu-o "nyoo, 'le, 'wa tolu, nmε-ε zi u'o "matu. 'Wa nyutu'a san 'yi, 'wa yaa 'muti.

VIII A 'ye li-o, 'o nyu -a "du'a di, -a yaa 'muti 'le -a 'ke di likpun, -ka "srojayi -ni'a ka 'le o-o 'bhaa'a 'o 'bete "yi 'le o 'ke 'o "bhuo "yi-ka a, 'ka-a Zezii'a "gwlide-ε -ke dukumεε kpukpa 'le -amu 'mu "kpiti 'le u 'ke -amu 'mu -ni "komu, 'le, -ka "srojayi-i pa'a netekwloo "lru 'mu 'le o 'ke ε "yi-ka, ε -keε ε kpun a, 'ka-a -a de -a'ba -polu Zezii "yi "komu! 'O di -a 'pun'o 'bho -Lago'o "yigbeyi, 'le, ε-be 'punpuan -yεε ε, -noo -ke ti 'ε tinietu-u 'ye'a -amu 'mu "yi mu 'le ε 'ka ti'puple, 'inne -a de'e -polu "yi.

IX A -gblee, -Lago -za'a 'bho -amu-ε o 'ke -amu 'pupun 'bho 'o "yigbeyi 'le -a 'ke 'le 'punpuan 'mne 'li ti-de "komu. -A'ba -Koyi Zezii Kliisi o -zi -ni'e 'mu 'le o 'ye ε nu. O -see -amu 'bho -za 'le o 'ke -amu -zige -kpun.

X -A'ba 'pυnpυan 'mnε'ε dı Zezii 'mε'o. 'Le, -bho ɔ yi le, -bho -a 'mε see o, -bho -a -nı -bhla ti o, -a -ke ɔ 'ke -dalue -de ''kumu.

XI 'ε dı a, -ka a 'bhle'a -laa kwa a, a popo 'kpu 'yi 'le a 'ke kpukpa, 'le a 'ke Zezii'a -jeyi -na -ka -zegεka!

'Polu'a nyuyewlu -ke 'ɔ ''dımduwlu'a -jranamu

XII 'Lotu'a ''nynuu-a, 'bho 'ε lemυ -lrεεke a, 'ıı-ı 'tmυυ'o amυ-ε, a ''du 'bho nyυ-υ nu'a -Lagolbhu 'le a'ba ''klumu. Ubu 'mnu, 'ıınu -a'ba -Kɔyi *Zezii de'e amυ ''ıru ti 'le ıı 'ke amυ -tɔ, ıı 'ke amυ ''srıı 'mυ ''du; 'ııne 'mo-o a'ba -jolυgbopoe.

XIII Uı-υ 'nu-o lbhu 'le a'ba ''klumu'a dı a, a 'bhεε nu 'yi 'le a 'ke 'wa dı -kma tenyı! -Ka a -die'a 'mυ 'wee, a 'wɔwla -polu ''kpi ti.

XIV -Ye kɔ'ɔ 'bho -lrεε ε, 'le Zezii'a nyu'a ''klumu nyυ-υ vıan'a a, -a 'po-o amυ 'kpa 'yi a 'ke υ ''srıı 'mυ ''du. Nyυ-υ 'bhle'a -sıanyı ku 'mυti, a de υ -polu 'li ti; nyυ-υ se'a 'mυtikuku 'bho -Lagɔjeyi a, a -kpa nu, a -ku ''gwli 'le nyu 'wee -bodı!

XV A ''du a'ba ''bhi ''yrili, 'le, -bho nyɔ nu amυ ''nyınyıdı ''ıruıı, a -kaa 'ε kpa -za! 'Le a'ba ''klumu o, 'le nyu 'wee -bodı o, a nu -zegε'ε ''se 'le -nɔɔ''o nɔɔ 'li!

XVI A 'bhle 'bubba 'li ''kumu,

XVII a'ba -kpυıı *Lagɔ'ɔ wɔııgbopoe 'plu -le, 'le a -ke Zezii *Klııı 'ke ''yi''sisrıı ''kumu,

XVIII 'le, lε''o lε-ε 'ye'a amυ -bodı -yi mυ, -bho koo ε -nı 'mυ o, a po 'ε dı -Lagɔ 'seε! A -gblee, a-bυ -ke Zezii Klıııı ''sisrıı'a ''yi, -kaabodı 'mıı, 'ııııı -Lagɔ-ɔ 'bɔ'ɔ amυ 'mυ ti.

XIX Lbhv *'ō Lisaazuzu 'bō'ō ti ō 'ke nv 'le a'ba
'bhi 'mū o, 'le nyv -lrvv 'mū o, a ''nyt ō ''yiflōε,

XX 'le, -bho nyo -za -Lagō'ō wlu 'mōti a, a'ba -tri
nī -lokui ti -le!

XXI Lbhv'a -dadudu-u nvε'ε -kaa, a 'crv ι 'mōti
'le a 'ke 'ya -ziadt 'ye 'le a 'ke ι 'wōōn!

XXII 'Bho 'ε lemū a, 'lotv'a ''nynuu-a, lε''o lε-ε
'ma-a ''nyinynidι, a ple ε li!

XXIII -Lagō -ke ''bhuo-o ''nyt'a nyv -pōlv'a
lipvpeε ε, ō nv ε 'le ō 'ke amv ''yisrεεmv pō 'bho
'ō ''yigbeyi 'le ō 'ke a'ba nyo''o nyo -kō ''fia 'wee
'le a'ba tvnε'ε 'wee 'li, 'le a 'ke pepepe -nι, 'le,
-bho -a'ba -Kōyi Zezii Kliisv'a leyinōō 'ke nyni a,
a -kaa ''nyinynidι li'bhle!

XXIV A -gblee, -Lagō 'la'a amv a 'ke 'ō nyv ''du,
ō 'srεε'ε-ε ''yi. A de ō ''gwli, lε ō ''du'a wōn 'le
amv 'mū, ō-ō 'ye -ε -nv -mū 'le ō 'ke ε ''yigwε 'le
nyv 'ke 'ε ''yri'a 'bι 'ye! 'Ō cε svn.

XXV 'Lotv'a ''nynuu-a, a pō ō -a'ba dι wōn gbo!

XXVI 'Bho -a'ba 'bι 'mū a, a -ke 'lotv'a ''nynuu
'wee gbūgle 'le a -ke vη 'ke 'ytye 'le dīkīkmεε
'mū!

XXVII 'Le -a'ba -Kōyi Zezii'a 'nynv 'mū, 'vη-ι 'tri -
ε -jīε ''kpi ti, a -zrε -nι ''bōgō -nεε 'bho 'wa 'wee'a
''yigbeyi!

XXVIII -A'ba -Kōyi Zezii Kliisv 'mō'ō
'nitiwōnnasv -nι amv ''kpi 'wee!

-YBHËYBHËTITELRE

**Nyabwa: -YBHËYBHËTITELRE New Testament
Nouveau Testament de Nyabwa**

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nyaboa (Nyabwa)

Contributor: International Bible Society

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

7657d3f5-7539-5138-b61f-b1ee280646f9